

Hunsposten

Nr. 2.

Februar 1950.

2. årg.

Hunsposten Arbeiderforenings årsmøte.

Hunsposten Arbeiderforening hadde sitt årsmøte søndag den 29/1 i Folkets hus. Møtet ble åpnet av formannen I. Reinhardtson som holdt en minnetale over 4 av foreningens medlemmer som var avgått ved døden i 1949.

Beretningen fra foreningen ble opplest og godkjent uten bemerkning. Der er i året 1949 avholdt 1 årsmøte, 1 halvårsmøte, 5 medlemsmøter og 5 styremøter, foruten endel gruppemøter.

Styret har i året bestått av følgende. Form. Ingulf Reinhartson nestform. Anders Egeland til halvårsmøte da Einar Tønnesen ble valgt, kasserer Trygve Larsen, sekretær Nils Voreland.

Styremedlemmer: John Endresen, Josefine Homme, Otto Arstad og Bjarne Lømsland.

På årsmøtet ble der behandlet en del innkomne skriv og sirkulære. Av bevilgninger kan nevnes: Styrets forslag om å bevilge kr. 200.00 til Arbeiderpartiet ble enstemmig vedtatt. Det ble likeledes vedtatt å kjøpe «Fagorganisasjonen i Norge» til utlån blant medlemmene. Fra Norsk folkehjelp 20 hefter av «Glimt» som skulle legges ned rundt i spiserommene. Fra Norgeslaget for fredsarbeidet, 20 hefter. Der var kommen henvendelse fra den nedsatte komité for å skaffe nye stoler til Folkets hus, om foreningen ville støtte dette arbeidet. Det ble vedtatt og skrive ut liste som skulle sirkulere blant dem. Beretningen fra byggekomitéen ble lest opp, og det viste at vi nu har fått byggetillatelse på Ferieheimen og at grunnmurene er ferdig så der er godt håp om

å få bygd den ferdig i løpet av sommeren. Foreningen har gjennom direktør Knobel fått i alt kr. 116.000.00 til Ferieheimen så dette skulle strekke til så vi får den helt ferdig.

Foreningens regnskap ble opplest og godkjent.

Da dagsordenen var ferdigbehandlet ble der foretatt valg:

Form. I. Reinhartson. Sekr.: Nils Voreland. Styremedlemmer: Josefine Homme, Otto Heiseldal, Representant til Sørlandet: Otto Heiseldal. Samorganisasjonen: I. Reinhartson. Anders Egeland. Varamann: Nils Voreland, Trygve Larsen. Byggekomité: Myrstad, Revisor: Gustav Andersen. 1. mai: Syvert Larsen, Olav Omdal og Olaf Homme, Georg Viknes, Sigurd Fosheim, Varamann: Arnold Larsen, Gustav Arstad. Folkets hus styre: Karl J. Olsen og Rolf Hildebrandt. Valgkomité Kristian Hodnemyr, Gunnuf Gunnufsen, Olav G. Neset, William Reinhartson og Hasse Beurling. Statistikk: Johan Friberg, Gustav Arstad, Olav Omdal, Sigurd Neset, M. Omdal, Bernt Berntsen, Josefine Homme. Underkassere: Torgeir Kristiansen, Nils Voreland, Trygve Honnemyr, Olaf G. Neset, Ole Holum, P. Bergkvist, Josef Bergkvist, Arnfinn Foss, Oskar Endresen, Olaf Larsen, Tarald Andersen, Karen Pålson.

Dette var siste post og formannen takket for frammøtet og til liten som var vist han, og håpet på godt samarbeide i det året som kom, og hevet møtet.

Sokr.

Hva bestiller man på et kontor?

Det er ikke så sjelden at en får et slikt spørsmål, og ikke er det så greit å svare på i en håndvending. Da er det jo heller ikke så rart at noen spør. Såvidt man kan se produserer de ikke et gram papir der, tvert om ser det ut til at de bruker en god del papir. Har de igrunnen noe med produksjonen å gjøre — og er ikke arbeidet mellom oss sagt svært uproduktivt?

Ved nærmere ettertanke kommer man jo snart til at der må være noen til å regne ut og betale lønninger, noen til å kjøpe inn tømmer og materialer, noen til å selge papiret, noen til å ekspedere det og sist noen til å føre regnskap med de penger som går ut og inn. Men?

La oss først tenke oss at en enkelt mann skulle ønske å produsere papir med håndkraft. Endel redskaper måtte han skaffe seg og han ville dermed ha en anleggskapital. Så måtte han ha råstoffer og verktøy, emballasjematerialer, blekk og penn, brevpapir og konvolutter, frimerker og regningsblanketter, det vi kunne kalle driftskapital. Han går så igang med å produsere papir. Hva så? Det var jo hyggelig og greit om han kunne stå i dagens fulle åtte timer og bare lage papir, men han måtte nok snart se seg om etter noen som ville kjøpe papiret hans. Når det var gjort måtte han skrive ut følgebrev til bil eller jernbane og sende en regning. Så måtte han kjøpe inn nye råstoffer og sørge for at disse ble betalt. Selvsagt må han ha noe å leve av, men om det nå viste seg at der ikke var noen penger igjen til ham selv? Så må han føre et lite regnskap for å se hva han skylder og hva han

har tilgode, og om han tjente noe på det han selger, ellers kunne han vel bedre gå over i noe annet arbeide. Han ville snart finne ut at det lønte seg å arbeide litt både med salget og innkjøpet og regnskapet sitt.

Hvilket av dette arbeide er så det viktigste? Skal vi ikke si at alt arbeide han har for å drive sin lille forretning er like viktig, at alt arbeide er en enhet som tjener ham selv, like så vel som kroppen hans er en enhet som gjør ham til et arbeidsdyktig menneske.

Vi kan direkte overføre alle disse forhold fra denne ene mannen til en bedrift som Hunsfos Fabrikker, bare at alt er i en kolossal større målestokk. Kontoret en nødvendig del av bedriften, like avhengig av bedriften forøvrig som alle avdelingene der er avhengig av administrasjonsapparatet.

Hvilke oppgaver er det så kontoret befatter seg med? I store trekk kan en si at de forleder seg på 3 områder, nemlig:

- 1) Forholdet til utenverdenen — til kunder og leverandører, banker og forsikringselskaper, arbeidere og funksjonærer o. s. v.
- 2) Forholdet til de offentlige myndigheter — stat og kommune, sykekasse, ulykkestrygd, kontrollorganer o. s. v.
- 3) Forholdet til bedriften selv — det vil si alle de forhold som bedriften ønsker å ha under kontroll, for å kunne kjøpe og selge med fordel, for å kunne konkurrere med bedrifter i inn- og utland, for å kontrollere at bedriften arbeider effektivt på alle områder.

Det er en selvfølge at enhver bedrift vil søke å samarbeide alle disse oppgaver mest mulig slik at det ikke blir dobbeltarbeide, eller at en plutselig står fast fordi man har unnlatt oppgaver som ikke var påkrevet akkurat i øyeblikket. Arbeidet må også være ordnet slik at man til enhver tid makter å overkomme det arbeide som haster, og i en moderne bedrift kan man nesten si at alt arbeide haster, det å være på høyde med alle oppgaver til en hver tid, er det viktigste bud for en effektiv organisasjon.

Den arbeidsdeling og den spesialisering som man finner ute i driften, er også gjennomført i kontoret. De fleste vil da også ha bemerket at det finnes en rekke avdelinger på kontoret, som visstnok arbeider selvstendig, men likevel arbeider for det felles beste, likesom enhver avdeling ute i driften arbeider selvstendig, men til fordel for alle andre avdelinger.

I det etterfølgende skal vi ta for oss arbeidet i bokholderiet, som kanskje er den avdeling som gir seg tilsynelatende minst utslag i den daglige drift. Kanskje kan vi komme tilbake til de øvrige avdelinger ved neste anledning.

Bokholderi er egentlig et misvisende ord idag, det finnes nemlig ingen bøker i et moderne bokholderi. Bøkenes blader er erstattet med løse kort, som er ordnet i et bestemt system.

Systemet har en gruppe kort som viser hva vi har av faste eiendeler, en annen gruppe hva vi har til gode og hva vi skylder, en tredje viser hva vi har av rørlige beholdninger o. s. v. Men det som kjennetegner det moderne bokholderi er *driftsbokholderiet*, det vil si at hver avdeling av bedriften til den minste enhet er samlet i grupper, som hver for seg har et kort for alt det som disse avdelinger koster fabrikk. Ikke alle er vel klar over at Hunsfos avslutter sitt driftsregnskap hver eneste måned hele året rundt! Folk ville ha ledd for tyve år siden om noen hadde fortalt at en fabrikk av Hunsfos størrelse skulle avslutte sitt regnskap en gang i måneden. Der er allikevel ingen grunn til å le av dem som førte bokholderiet den gang. Grunnen til denne utvikling ligger først og fremst i de moderne bokholderimaskiner sammen med regnemaskiner av enhver art som bedriften av idag har til sin rådighet.

De fleste har vel sett at lønningsmaskinen greier å trykke både lønningskonvolutt, kortet for hver arbeider og enda et stort samleark for hver lønning. Maskinen trykker alt på en gang ved hjelp av «blåpapir», og sist men ikke minst, *regner* maskinen, den legger sammen og trekker fra,

den samler opp alle tall fra f. eks. skattetrekket eller sykekassen i en sum til slutt. Det er det samme system som er gjennomført i selve bokholderiet også. Det er jo ikke enhver gitt å lese seg til alt det maskinen skriver og regner ut, men for den som har fått innblikk i dette systemet er det nesten underlig å oppdage de uendelige muligheter det finnes for kontroll av enhver slag. Utenforstående kunne vel etter dette tro at det bare var å trykke på noen knapper for å få frem regnskapet for Hunsfos. Men maskinen kan jo ikke trykke annet enn det menneskehender har innstilt i maskinen, og maskinen kan ikke vite hvordan alle tallene er kommet frem. Derfor gjelder det at alle papirer som skal skrives av er nøyaktige, og det gjelder at systemet er slik bygget opp at vi får de opplysninger vi trenger. Ved å avslutte et regnskap hver måned er det jo klart at der er tusen ting å ta hensyn til, man kan jo f. eks. ikke la en måned bære utgifter som vedrører alle årets tolv måneder. Om man får regning på assurance i januar måned, så kan ikke januar få mere enn tolvte-delen av disse utgifter, resten må man fordele på de resterende elleve måneder, o. s. v.

Som for nevnt må bedriften nødvendigvis føre regnskap for hva vi har fått av varer av andre firmaer og hva vi skal betale for disse. Likeså må det føres regnskap med alle dem som kjøper papir av oss, hva de skylder og hva de betaler oss. Banken vår som betaler ut penger for oss, og tar mot penger fra våre kunder i innlandet og utlandet må vi også føre skikkelig regnskap med.

De offentlige myndigheter — stat og kommune — forlanger nøyaktig regnskap for hva vi har brukt pengene til og hvordan vi har fått pengene. Hunsfos skal betale sine skatter til staten og til kommunen, og regnskapet for disse skatter skal settes opp på den måten myndighetene bestemmer. De forlanger også at bedriften sikrer seg selv for fremtiden, og at den sikrer alle dem som har penger tilgode ved at det settes av penger til skatter og andre reserver.

HUNSFOSPOSTEN

utgitt av:

Hunfos Fabrikker
Hunfos Arbeiderforening
Hunfos Bedriftsidrettslag

Redaktør:
B. JOREID

Men det må da være tørt og kjedelig bare å stille med tall og papirer hele dagen? Ja, men man må huske at alle tallene betyr noe, de forteller noe, det kan være bra ting de forteller, men de kan også fortelle ting som kanskje ikke er så helt bra, og dette siste er ikke det minst viktige hvis bedriften skal utvikle seg og forbedres. At et tall betyr noe, det er noe enhver vet av erfaring, det er f. eks. svært dyrt med ti kroner for et kilo poteter, det er billig med ti kroner for en dress, ti kroner til en knust vindusrute er mindre hyggelig enn ti kroner vunnet i pengelotteriet. Hvis en forstår tallenes språk, hvis man forstår å la dem marsjere, stille seg i geledd og å kjede seg sammen igjen, da er det en interessant verden som viser seg. Det er nesten som å føle bedriftens puls, som å betrakte viserne på instrumentbordet i en bil i fart. Det får da til sist bli ledelsens sak hva der skal gjøres med de opplysninger tallene gir. Om ingen med sikkerhet vet noe om fremtiden, så vet vi i alle fall at nye forhold straks vil gi seg utslag i tallene fra det innviklede system som et moderne kontor er.

Det lar seg ikke gjøre i en kort artikkel å komme nærmere inn på alle de problemer og gjøremål kontoret må befatte seg med. Vi kan slå fast at skrivemaskiner, regnemaskiner og bokholderimaskiner er mekaniske hjelpemidler som har overtatt tidligere tiders «negerarbeide», og frigjort menneskelig arbeidskraft til nye og viktigere oppgaver. Det stilles større krav til papirkvalitetene nå enn for femti år siden, det stilles også større krav til bokføringen idag enn til den tids kontorer. Vi skal hevde oss i konkurransen, sies det oftest, men det å hevde seg i konkurransen er ikke bare spørsmål om øyeblikkelig fortjeneste, men like meget om å sikre bedriften for fremtiden.

A.n.d.a.k.t.

Å leve normalt.

I Markus evangelium det 5, kapitel og fra vers 1, berettes det om en elendig livs skjebne. Mannen var besatt og hadde sitt tilhold i gravene og de kunne ikke lenger binne ham, ikke engang med lenker. Men så hente det at Jesus kom i hans vei, og drev ut en legion med onde ånder. (Legion var en hærdeling hos romerne på omkring 6000 mann.)

Mannen ble helt normal, for det står i teksten, at han satt fullt påkledd og ved sans og samling.

Denne mann står som et bilde på mennesker som lever i mot Gud. Synd er det abnorme, å leve i synden er å leve mot livet. Vi er skapt i Guds bilde, d. e. at vi skal leve Guds liv på jorden. Dette blir en virkelighet ved at vi vender oss til Kristus. For han har ved sitt kors, sin død og oppstandelse gjort det mulig at vi skal leve et normalt liv, et liv i forbindelse med Gud vår skaper.

Den forlorne sønn der ute i fremmede land, langt fra fars-huset ble mer og mer klar over etter som tiden gikk at dette var ikke det normale livet for ham. Han var jo sønn til en rik mann. Hans hjem hadde ikke manglet noe. Men her ute led han nød. Han satte kursen hjemover og på tunet på farsgården møtte han far som omfavnet ham og gav ham tilgivelsens kyss.

Vi mennesker er i virkeligheten slike forlorne sønner. Vi har forlatt Gud, lever i andre omgivel-

Samfunnet som helhet er jo best tjent med en bedrift som arbeider effektivt, og selv om vi ikke tenker så meget på nettopp dette spørsmål til daglig, kan det likevel være hyggelig å vite at også administrasjonsapparatet står på høyde med den tekniske utvikling.

H. G.

ser enn det som vi er skapt til. Lever du på syndens beitemarker, min kjære leser? Farshuset står åpent, Gud er på letning etter deg! Du lider nød der ute i synden, den farer hårdt med deg. Du er bestemt for et høyere liv, og bestemt for å leve i en bedre verden. Det normale er ikke å leve i synd, men å leve i troen på Jesus. Da kan du si som en kvinne sa etter at hun hadde mottatt Frelsen i Jesus: Jeg er tilbake til det normale med Guds hjelp.

Ingar Fjellestad.

Slik var det den gang!

Vi har fått fatt i Anders Andersen Støa, eller Anders Mitlødi om du vil, og nytter anledningen til å få høre litt fra «gamle dager».

— Det er en lang arbeidsdag du har bak deg nå, Anders.

— Ja, du vet det blir atskillige år nå, på Hunfos har jeg arbeidet i snart 53 år. Men jeg var jo ute og tjente før jeg begynte på Hunfos. Jeg er egentlig født i Tveit 18. mai 1881. Far døde da jeg var ganske liten, mor flyttet så til Vennesla hvor også hun døde kort etter. Så ble jeg boende hos mine besteforeldre, som den gang hadde Mitlødi det huset Tellef Frikstad nå har. Jeg var vel bare 8—9 år da jeg begynte som gjetergutt hos gamle Endre Moseid. Det holdt jeg på med i 5—6 år til jeg ble ferdig med skolen og konfirmert, da ble jeg tjenestegutt på Moseid. Lønningen var ikke så stor den gangen, jeg hadde 100 kr. året.

Men 16 år gammel fikk jeg da begynne på Hunfos. Etter å ha vært og spurt om arbeid mange ganger tok endelig Tharaldsen meg inn med flg. replikk: «Ja, du kan alltid begynne, gutt, men hvor lenge det vil vare er ikke godt å si». Men det er altså 53 år siden det.

Så begynte jeg da, og min første jobb var med pakkemask. Der var 6 mann den gangen, bl. a. G. Holberg, Auen Høllen og Jon Øygarden. Lønningen var den gang 1.80 pr. dag (12 t.), og jeg husker godt en lørdagskveld vi arbeide 2 t. overtid, for dette fikk vi

20 øre ekstra. Etter en stund med pakkemaskinen ble jeg flyttet til papirmaskinen; den gangen var der 5 mann foruten smøreren. Her var lønnen kr. 2.32 dagen. Var da 2. mask.gutt i 5—6 år, så tørken i noen år. Deretter var jeg 8 år med kalanderglitten, så gikk jeg over til rullestolene hvor jeg fremdeles holder meg. Jeg har kjørt alle rullestollene, også den i gamle III.

Ja, der var mange tilfeldigheter den gang. Det hendte ofte at 2 mann på samme jobb hadde forskjellig lønn. Jeg spurte en gang Vig om tillegg for han som løste meg av hadde 50 øre mere i lønn, men han svarte at det måtte i tilfeilet legges fram for direksjonen.

En hadde i det hele tatt inntrykk av at det ble betalt for mannen, og ikke for det arbeid han utførte.

— Var det ikke rart å komme over på 8 timers dag.

— Jo, det skal være visst, det var nesten som om en var sluttet å arbeide.

— Fortell litt løst og fast slik som det falier deg inn.

— Ja, der er jo så uendelig mange ting jeg kunne fortelle, men det er jo ikke alt som passer. Men jeg kan huske da vi fikk hengebroen over til Graslia. Før den tid måtte vi gå helt rundt Hunsfosbroen. Den hengebroen ble kostet av oss arbeidere, og kom på 1 200.00 kr. Vi leide brofeste av fabrikkens for 1.00 kr. pr. år. Ny ansatte som ville benytte broen måtte betale kr. 5.00, og hadde de skolebarn var det 10.00 kr. en gang for alle. Men da nyanlegget på Hunsfos begynte og anleggsfolkene her ikke betalte for å benytte broen, søkte vi fabrikkens om å overta, hvilket de da også gjorde.

Da nyanlegget ble planlagt (gamle maskin III), ble det fortalt at Vig ikke var noe særlig for utvidelsen, mens disp. Bjørnes var meget ivrig. Vig sa: «Du skjøner det Bjørnes at når min bukse begynner å gå istykker så lapper jeg den bare og bruker den fortsatt». «Ja, sa Bjørnes», men bukse kan også bli for slitt til a lapper».

En gang ble det monterert en pakkemaskin, omtrent som dem vi har nå, men emballasjen skulle limes på med potetmel rørt ut i vann til en kline. Det gikk visst ikke rart for det ble nokså fort slutt med det, men potetmelet ble brukt flittig. Jeg kan huske Hagb. Olsen fikk seg en kraftig porrsjon i nakken.

En gang på hollenderiet hadde de fått tak i en avis hvor det sto et aver-

tissement om en frk. som ønsket å inngå ekteskap, hun hadde en formue på kr. 30 000.00. Jøren Bakken syntes hun måtte se ille ut når hun hadde 30 tusen også måtte avvertere. «Ja, sier Simon, «var ikke det det samme om hun ser som en gris, bare hun har mange penger».

Men jeg tror jeg må ta med en episode om Solberg. Han var jo litt original, gikk med posten her på Hunsfos, når det var lønning hadde han til og med revolver. Men nå var det kona hans da, hun hadde drømt at de skulle skyte i fjellet og finne rikdom. De leide 2 mann til å bore og skyte, drev fra hver sin kant av fjellet og hullene kan ennå sees. — Solberg kom på fabrikkens en dag og vi spurte hvordan det gikk med graven. «Igår skot jeg i min ende og imorgen kommer det store skudd fra konas», svarte han.

Jo da, de fortsatte i graven og Solberg kjørte hjem stein og lagret dem på loftet så taket sto i bue. En dag ropte han på meg, tok opp en liten stein fra pungen og sa: «Titta på den du!»

— «Hva slags metall er det?»

— sjera gullet.

— Jasså, er det gull du finner i graven?

— Ja då, gull, silver och litt kobber iblant. Og der er så meget gull, min far, at en kan feie det sammen med feiebrettet.

Men dette gullet skrev seg fra metallspion fra Hunsfos, det var folk som drev gjen med ham. Men han oppsøkte en tysk bergingeniør som bodde hos Beurling. Da denne så steinen kastet han den bare fra seg og sa: «skitt.»

Så det ble nok en stor skuffelse og et stort tap for Solberg.

En kar ble en gang bydd kr. 0.50 for å spise opp en fyrstikkese, den gikk ned på høykant. Så sto der et par store tresko som ble brukt på Holl. salen og han som hadde spist opp fyrstikkese sa: «Det er ikke verre med det enn at jeg kan spise opp de treskoene der for 2 kr.» Men der var ingen som turde for de var virkelig redd han skulle ta fatt.

Ja, dette var nå litt av hvert, og det får greie seg for denne gangen.

Men nå er altså snart min arb.dag slutt, årene har gått så uendelig fort. Jeg kan huske som det var idag den første dag på fabrikkens. Det er gildt å vite at jeg ikke har noen uvenner der på fabrikkens når jeg snart må legge opp. Men det vil jeg si til slutt at aldri har jeg arbeidet under så gode

forhold ved fabrikkens som idag.

— Og helsa er god.

— Ja da, jeg har godt syn, hørsel og har ingen gikt, men så må en bruke Pettersen's medisin «Godt humør og gummisåler».

— Nei, nei det var jo fint, og takk skal du ha Anders, og lykke til fortsatt, kanskje det blir 55 år her før du gir deg.

Anders Støa har fått Norges Vels medalje og kongens fortjenestemedalje, noe han i sannhet fortjener.

Fellestur til Danmark

Forts. fra julenr.

Jeg skal nu forsøke å beskrive Hirtshals. — Hirtshals er en del av soknet Åsdal, og har en befolkning på ca. 4 500 mennesker, derav bor det i Hirtshals 3 300, men i 1938 bodde det i Hirtshals ikke mer enn 1 400 mennesker så det har vært en rask utvikling for Hirtshals. Hva er så grunnlaget for denne vekst? — jo det er fisk og atter fisk. Selve havnen her ligger ut mot åpne havet, den er kun beskyttet med en kraftig betong molo, innenfor denne er havnen delt i 2, i den ene delen ligger fiskerbåtene i den andre ligger «Jylland» og andre båter. Her er også en stor fiskehall, og arbeidet gikk fort unna, arbeidsfolkene holdt bl. a. på med å rense noen store sildehaier. Fryseri finnes også og verksteder for reparasjon av fiskerflåten.

Fra havna og opp til byen er der en stigning på ca. 12—15 m. De første huser en møter her er to kroer, «Gamlekroen» og «Skipperkroen», to lange lave bygninger, men koselige. Ved kroene deler veien seg i to retninger, den ene går mer gjennom den gamle bydel, forbi det store fyrtårnet og videre til Hjerring. Jeg skal komme tilbake til fyrtårnet siden. Den andre veien fører for-

bi Hotel «Skagerak» og fram til en åpen plass hvor Hirtshals Bank og Kemnerkontoret ligger. Kemnerkontoret er det samme som vårt Herredshus, og det er omkring dette at den nye bydel vokser fram med kirken og det nye skolebygg (som ennå ikke er ferdig) som de dominerende byggverk. Praktisk talt alle husene er av murstein, der var dog en del finske trehuser, men de lå regulert på en parsell for seg selv. J. Nygaard, A. Sysstad, framhaldsskolebestyrer Syrdal m/ frue og undertegnede ba vår danske reiseledelse om å få bese Kemnerkontoret, og dette ønske ble straks oppfylt. Vi kom inn i et ekspedisjonslokale hvor Kemneren og to damer satt. Kemneren viste oss rundt og ga oss alle de opplysninger som vi ønsket for å kunne sammenligne forholdene der med den kommuneadministrasjon som vi har. Vi ble også vist et reguleringskart for den framtidige bebyggelse, og det var en meget tiltalende plan.

Vi møttes alle sammen for å bese den nye folkeskolen som er under oppførelse og delvis ferdig. Det var en meget stor bygning, oppført i to etasjer med delvis høy kjelleretasje og to fløybygninger. I den ene fløyen var gymnastikksalen, og den var så vidt jeg husker 18 x 9 m. I selve hovedbygningen lå alle klasseromsene mot syd, og størrelsen av disse så ut til å være etter de samme normer som her hos oss. Alle dørene gikk ut til én gang, som gikk i hele byggets lengde, i gangen var det monterte håndvask med varmt og kald vann.

Her er også de nødvendige spesialrom for håndgjerning og skolekjøkken, plass til eget bibliotek for skolen var der også. Et av kjellerrommene var innredet til dusjbad og oppvarmingen av dette var ordnet slik at gulvet

ble oppvarmet med varmerør som lå under det støpte gulv. Om denne varmemetode er anbefalelsesverdig tør ikke jeg uttale meg om. — Det kunne være mange detaljer ved et slikt stort bygg en kunne skrive om, men det vil ta altfor meget plass. Hele bygget var kalkulert til 1 mill. kroner, men det måtte ekstrabevilgning til da det var blitt dyrere enn beregnet. Av interesse å nevne kan være at alt murerarbeidet ble utført av *to mann*, men de klarte også å legge 2200—2300 sten pr. dag. Anders Andersen uttalte etterpå at det var noe av det fineste mur- og pussearbeid han hadde sett.

Kirken ligger på en forhøyning med utsikt helt til Skagen. Kirken er mindre enn vår, men forøvrig nokså likt bygget. Interiøret avveg heller ikke så meget, en ting som benkene var av noenlunde samme utførelse som i vår kirke. Men malingen var holdt i en mørkere tone. Der var kun gudstjenester hver 3. søndag, da soknet (herredet) har 3 kirker. På kirkegården var det nedlagt et meget stort arbeide, for å få den fin. Dette forstår en fullt ut når det kun er kvikksann. Det gror nemlig ikke et tre eller en busk her uten at det er skaffet jord til veie. Mot vest er kirkegården innrammet av en «Ålesundsmur» med noen tørre grantrær innenfor, og de har ingen annen oppgave enn å lune for den alltid sjenerende vestenvinden. Her ligger begravet den mannen som er årsak til Hirtshals vekst, nemlig ing. Fibier som konstruerte og bygde den veldige moloen som danner havna. Hirtshalsbeboerne hadde reist en gravstein av en noe usedvanlig art, nemlig en stor rullestein som var transportert opp fra sjøen, den måtte sikkert veie et par tonn, en norsk kampestein fra hin svundne tider?

Bedrifts= langrennet 18/2

Bedrifts-langrennet som Hunsfos arrangerte lørdag 18. februar ble meget vellykket. Løypa som var 10 km gikk i et greit og vekslende terreng. Været var fint med noen få varmegrader, så smøringen ble ikke noe problem. Av 110 anmeldte startet 90 mann som alle fullførte løpet

Hyggelig var det å se at klassene fra 35 år og oppover var ganske godt besatt

Arrangementet ble ypperlig avviklet. Direktøren passet klokken mens Meyer-Knutsen & Co. ordnet kortene. Ved innkomsten gikk det på løpende bånd, slik at rekkefølgen forelå umiddelbart etter løpet. Premieutdelingen foregikk også umiddelbart etter at siste løper var kommet inn. Så fort og greit skulle det alltid gå å avvikle et arrangement, da var det ingen sak!

Dagens beste tid hadde Gerhard Lundevold som bare gikk til skimerke, da han er aktiv løper. Hans tid ble 45,14.

Der ble kjempet om en 5-manns pokal som Vennesla Bygningsarbeiderforening tok ved T. Sørensen, K. Aagedal, H. Larsen, E. Aagedal og R. Neset Deretter kom Ferro og så Hunsfos. Dermed fikk V.B.A. sin første aksje i pokalen som Hunsfos har vunnet 2 ganger før.

I 20 manns-pokalen var Hunsfos overlegne og vant denne til odel og eie ved: A. Beurling, G. Grundetjern, O. Strandberg, T. Kittelsen, K. Askedal, T. Olsen, S. Løland, K. Tharaldsen, G. Gundersen, O. Almedal, I. Friberg, Karl Olsen, O. Nordal, A. Grundetjern, E. Mangseth, E. Grundetjern, E. Amundsen, W. Beurling, K. Olsen og B. Olsen.

Resultatene ble:

5-mannspokalen:

1. Vennesla Bygn.arb.f.	4,12,02
2. Ferro	4,18,09
3. Hunsfos	4,19,21

20-manns-pokalen:

1. Hunsfos	18,33,18
2. Ferro	20,23,08

18—25 år premiært:

1. T. Drivenes, Ferro	46,31
2. O. Strandberg, Hunsfos	52,44
3. K. Askedal, do.	53,14
4. Kr. Tharaldsen, do.	54,39

2 premier.

18—25 år upremiært:

1. Torleiv Sørensen, VBA	47,44
2. Kristian Ågedal, do.	49,16
3. Henry Larsen, do.	50,03
4. K. Kvåse, Ferro	50,09
5. Nils Kværnes, Falcon.	52,03
6. S. Nilsen, Ferro	52,33
7. O. Grana, do.	53,21
8. T. Olsen, Hunsfos	53,23
9. Alf Tønnesen, Jernb.	53,38
10. A. Segberg, Lumber	54,31
11. G. Gundersen, Hunsfos	54,50
12. K. Gjertsen, Ferro	55,35
13. B. Eftevåg, do.	56,00
14. A. Tambini, do.	56,51
15. O. A. Pettersen, do.	57,11
16. J. Hobbesland, do.	57,30
17. G. Lien, V.B.A.	57,44
18. E. Mangseth, Hunsfos	58,15
19. O. Naglestad Lumber	1,00,08
20. Kåre Olsen, Hunsfos	1,00,15
21. A. Løyning, Ferro	1,00,21
22. K. Johnsen, Lumber	1,00,40
23. I. Ramsland, Høie	1,01,26
23. R. Nilsen, Ferro	1,01,26
25. O. Olsen, Ferro	1,01,38
26. H. Berntsen, do.	1,03,25
27. J. Lindjord, do.	1,03,32
28. G. Tønnesen, Hunsfos	1,04,24
29. S. Austenå, Lumber	1,04,48
30. K. Honnemyr, Ferro	1,05,18
31. Ø. Olsen, do.	1,07,21
32. H. O. Solli, do.	1,08,21
33. T. Liland, do.	1,10,22
34. J. E. Refsnes, do.	1,16,03
35. F. Larsen, do.	1,19,43

36. C. Hæstad, do.	1,26,00
37. Ø. Fjermedal, do.	1,28,37
38. K. Åbål, do.	1,30,23

13 premier.

25—35 år premiært:

1. Arnold Beurling, Hunsfos	48,17
2. Gunnar Grundetjern, do	52,06
3. Trygve Kittelsen, do.	53,00
4. Reidar Neset, V.B.A.	53,38
5. R. Andersen, Lumber	56,13
6. B. Strengenes, V.B.A.	56,47

2 premier.

25—35 upremiært:

1. John Andersen, B.V.	49,52
2. Knut Trydal, Falcon.	50,02
3. Erling Ågedal, V.B.A	51,21
4. Torgeir Trydal, Jernb.	53,14
5. G. Bueklev, Falcon.	53,39
6. Ludvig Dundås, do.	53,58
7. Sverre Løland, Hunsfos	54,14
8. Olav Almedal, do.	54,55
9. Olav Dalen, Lumber	55,23
10. Karl Olsen, Hunsfos	55,41
11. Asbj. Grundetjern, do.	56,17
12. Knut Dalen, Lumber	57,58
13. E. Amundsen, Hunsfos	59,15
14. Nils Aknes, Falcon.	1,02,27
15. M. Paulsen, V.B.A.	1,02,28
16. H. Try, Falconbr.	1,03,54
17. Holger Nørve, V.B.A.	1,06,10
18. W. Magnussen Hunsf.	1,06,27
19. S. Syvertsen, V.B.A.	1,07,15
20. A. Sunde, Falconbr.	1,07,55
20. Anders Eidså, Høie	1,07,55
22. M. Vigsnes, V.B.A.	1,09,50
23. A. Birkeland, Falcon.	1,17,36
24. Egil Hansen, Lumber	1,21,36

8 premier.

35—42 år premiært:

1. Elias Nygård, Høie	51,16
2. E. Grundetjern, Hunsfos	59,00

1 premie.

35—42 år upremiært:

1. T. Abrahamsen, T.A.	54,15
2. J. Friiøberg, Hunsfos	55,22
3. O. Nordal, do.	56,15
4. W. Beurling, do.	59,38
5. Asbj. Berg, Jernb.	1,01,50
6. R. Persen, Falconbr.	1,02,58
7. Juel Solli, V.B.A.	1,05,04

3 premier.

42—50 år upremiært:

1. H. Simonstad, V.B.A.	1,11,55
-------------------------	---------

Over 50 år.

1. B. Olsen, Hunsfos	1,01,58
2. O. Edvardsen, do.	1,02,36
3. S. Sørensen, Vigeland	1,05,16
4. F. Rhode, Hunsfos	1,12,59

2 premier.

Endel av deltagerne avla ferdighetsprøven til skimerket.

Trenings- langrennet 11/2

Den første dyst mellom Hunsfoskarene foregikk lørdag 11. februar. Løypa var ca. 7 km og 16 mann startet.

Der var kommet ca. 30 cm. nysne som skapte de største vansker for smøringen. I dalen var sneen våt med bra gli, men på heia var det tørrsne og resultatet ble 20—25 cm høye «klabber» å balansere på. Det var som å gå på tresko, bemerket en. Da jeg gikk løypa dagen etter så jeg at trærne nær løypa bar merker etter skismørelsen, og grene var brukt til å stryke av «klabbene» på. Ja, det var da i alle fall godt at der var trær.

Før start tok vi en tur inn i garderoben, og finner bl. a. oldboys Edvardsen som ser ut til å være i sitt ess. Rundt oss er det smøring over en lav sko, det går på klister, voks og sauetaig.

Kåre stikker et 10—15 cm langt, grønt lys i lommen og ler, mens Vilhelmsen vil gå på smøringen fra ifjor, en herlig blanding av klister og barnåler.

Starten foregikk med ½ minutt mellomrom. Første mann i mål var Kristian Agedal, så kom de slag i slag. Gunnar Grundetjern vant løpet med ca ½ min.

på Aagedal. Karene var svært slitne da de kom inn, men alle syntes det hadde vært et morsomt løp.

3 mann ga opp.

Resultatene ble:

Klasse 18—25 år:

1. Kristian Aagedal	50,21
2. Terry Olsen	61,10
3. Kåre Olsen	63,07
4. Odd Strandberg	63,42
5. Trygve Holtet	64,13

Klasse 25—35 år:

1. Gunnar Grundetjern	49,50
2. Bjørn Strengenes	53,30
3. Arnold Beurling	53,55
4. Asbjørn Grundetjern	59,36
5. Vilhelm Beurling	60,44
6. Trygve Kittelsen	67,07

Klasse 35—42 år:

1. Egil Grundetjern	59,15

Klasse over 50 år:

1. Ole Edvardsen	61,10

Ref.

»Litt av kvætt«

HØRT PÅ ANLEGGET

Det var under graveperioden og en nå var det ikke klart hvor dypt det måtte graves for å komme ned til fjell. Direktøren var stadig ute og kikket, og en dag utbrøt han til en eldre arbeider som kom bort til ham.

«Jeg er så lei av alt som heter anlegg, når dette er ferdig, vil jeg ikke se anleggsfolk mere». Svaret kom konstant: «Ah, kjenner jeg deg rett, kommer du ikke til å gi deg for det ikke blir plass til en dass på tomte en gang».

Folk er rare.

I Strandsokna hadde de en skysskar som drev med kreaturhandel ved sida av. Folk kaldte ham for ku-Jon. En gang skulle han skyssse amtmann Morgenstjerne. Da de var kommet et stykke på vei, spurte ku-Jon:

— Ka heite denna karen da?

— Morgenstjerne, svarta amtmannen.

— Ja, e' dei ikkje svinte te å sedja unab'n på folk? kommenterte skysskaren. Meg kad'la di for ku-Jon.

VET DU DET?

1. Hva er vekten av absolutt tørr vedsubstans i 1 kb.m. fast mål granved av fuktighetsinnhold 30 pst.

Ca. 390 — 420 — 560 eller 950 kg?

2. Hva er i alminnelighet forholdet mellom fast målt og løst målt ubarket kubb av

a) diameter 8—6 tommer?

b) diameter 3—1,5 tommer?

50, 60, 70, 80, 90 pst.?

— Jo, det skal jeg si deg, sitt ned.

— Fint (domp).

— Jo, — æ — klortall — æ

— Jasså?

— Ja, klortall er antall gram klor som 100 g cellulose bruker ved behandling med en klorkalkoppløsning av bestemt styrke og mengde ved 20° C. i 1 time, og gir et visst mål for nedkokingsgraden.

— Å. —

— Ja, var ikke det liketil og greit kanskje.

— Sikkert - for deg, men er virkelig ait det der ett tall?

— Ja.

— Hm -- da tror jeg heller jeg holder meg til våre vanlige tall, men takk skal du ha.

Anton.

Det kunne være artig å vite.

Ja, det er både visst og sant, for det er så mange problemer som surret rundt i hodet på en stakkar. Jeg skulle likt å få vite hva klortall er for noe?

Klor — tall — tall — klor — tall —

Jovisst søren, hvorfor har jeg ikke tenkt på det før? I vill fart tar jeg sikte på «smauet med de 4 dører», og jumper inn i en av dem, helt tilføidig — — og forsyne meg er det ikke den rette. Hvem andre sitter der, bred (hm.) og trygg, enn ingeniør Kittelsen.

— Du er mannen!

— Jasså?

— Ja!

— Er jeg mannen?

— Du er mannen som kan slukke min kunnskapstrang. Hva er klortall, hva slags tall, og hvorfor klor?

Kan du forteile meg hva der menes med klortall, det synes meningsløst -- for meg i alle fall.

Til ettertanke.

Det begynner i menneskenes sinn — —.

Krigen begynner i menneskenes sinn, men også freden begynner der, heter det i grunnreglene for UNESCO. En ungdom som ikke har noe annet livsmål enn en villa, en bil og en kone med pelskåpe, er en syk celle i samfunnslegemet. Man skal ha gode egg til å lage en god pannekake, og skal vi bygge en verden i fred trenger vi en mennesketype og en ungdomstype som vet hva det vil si å leve for andre, som hylder så pass gammeldagse idealer som ærlighet, pliktroskap og samarbeidsvilje. Som vet at vi er satt inn i verden, ikke for å ha det godt, men for å være god.

Alex. Johnsen.

HVA VIL DE VELGE?

Norge vårt land 12 hf. a kr. 8.50.

Deeping, hjemmets bokserie 10 bind a kr. 10.— skinn

Bokklubben Ringen 10 — a « 14.— «

Alexander Dumas serie 10 — a « 14.— «

Verdenslitteraturens mestre 10 — a « 14.— «

1 bok pr. måned

VENNESLA BOKHANDEL

MALERVARER, FORVARER, KOLONIAL, SKOTØY
MANUFAKTUR. — SHELL BENSIN OG OLJER

Vennesla Landhandel.

Telefon 6740.

Svar på vet du det.

1. Ca. 390 kg. Tilsvarende tall for furu er ca. 420 og for bjørk og bøk ca. 560.

2. a. Ca. 70 pst. b. 50 pst. I alm. regnes at 1 kbm. fast mål svarer til 1,33 kbm. løst mål. Forholdet avhenger foruten av stokkdiameteren også i betydelig grad av kvist, krok og av lengden. Det er derfor ofte meget vanskelig å gi et sikkert tall for forholdet.

 ALT I
KOLONIAL

Autorisert
RADIOFORHANDLER
Telefon 6706.

Vikeland Samvirkeag.

**Rørtinere,
Elektro-motorer,
Elektriske vaffeljern.**

EIVIND EIVINDSON
ELEKTRISK FORRETNING
Tlf. 6802
VENNESLA

A L T

MURARBEID

utføres.

Bjørn Gunnufsen
GRASLIA

HUSK

at nu er det tiden for innlevering av sykler, til brennlakering, oppussing og reparasjon

Arthur Syvertsen
Sykelverksted.

Skriv i bladet vårt.

«Agder Tidend»s trykkeri. Kr.sand S.

¾" Galvaniserte springvannsrør

1" Galvaniserte springvannsrør

2" Soilrør — bend & Gren.

4" Soilrør — bend & Gren.

Klosett-skåler. — Høytspylte og langspylte.

Fajanse Vasker — 3 forskjellige størrelser.

Utslags-vasker.

Rustfrie oppvasker av stål.

4" Glaserte kloakkrør og deler.

Vaskekummer — 2 delte.

MOSEIDMONEN SAMVIRKELAG

Telefon 6780.

VENNESLANDS RESTAURANT

Telefon 6759.

OLAV SKISLAND

KJØTT OG PØLSEVARER

Telefon 6718.

**Skistøvler,
ski og staver**

for voksne og barn.

Vennesla Samvirkeag

BILSENTRALEN

anbefales.

Åpent hele døgnet.

Telefon 6777.

Støp «blokkstein» til Deres eget hus!

De kan med

Støpeformen «SPAREKASSEN»

lage steinen selv til Deres husbygg, hva enten det er våningshus, fjøs, garasje, verksted, forretning eller hytte.

Ingen forskaling! — Sparer tid! — Sparer penger!

Forhandler for Kr.sand og omegn:

Peder Berntsen, Vikeland.